

N:o 27.

Af Herr Johan Anderson: Om ändringar i 30 Kap. Rättegångsbalken.

Uti 30 kapitlet Rättegångs-Balken stadgas: § 5. »Den som tappat i Hofrätt och vill konungen söka, gifve omant ut hvad dömdt är och sätte det hos Konungens Befallningshafvande eller i taka händer etc. — — — gitter han ej någotdera som nu sagdt är, sätte för hvad dömdt är full borgen, kan han ej eller det, ställe då borgen för sig sjelf, *eller tråde i fängelse till sakens slut.*»

§ 6. »Säger någon att han så fattig är, att han ej eger i löst och fast gods som för gäld ej häftar 500 daler etc. — — — ställe dock för det, som dömdt är, full borgen, i ty fall som sagdt är, så ock för kostnad och skada. Förmår han det ej, sätte borgen för sig sjelf, *eller tråde i fängelse till sakens slut. Den som vaken underhålla kan, må sitta hemma i hus sitt.*»

§ 7. »Allt hvad i dessa fall är stadgadt, varde i Hofrätten fullgjordt inom den tid, att parterna skola ställa sig hos konungen in. Brister någon deri, må saken ej till konungen komma utan stände vid Hofrättens dom» etc.

Ingen torde kunna bestrida, att dessa lagbestämmelser, så vidt de röra den alldeles obemedlade rättsökanden, äro lika opraktiska som barbariska. Ty hvad vinst har det allmänna, eller hvilken ökad säkerhet erhålles derigenom, att den obemedlade hålles i fängsligt förvar under rättegångstiden? Är det icke tvärtom så, att han hindras i sin rätt och sättes ur stånd att sjelf sin talan framföra? Ej heller öfverensstämma dessa stadganden med den likhet inför lagen, som bör utgöra *ett* mål för hela nutidens lagstiftning. Det är ej likhet inför lagen, att den, som har ärfd eller förvärfd förmögenhet, är i tillfälle att utan olägenhet fullgöra de prästanda, som äro föreskrifna, medan den obemedlade i följd af ofvannämnda lagrum måste underkasta sig något, som af den allmänna meningen uppfattas såsom vanhedrande, nemligen att sitta i fängelse. Den förmögnare åtnjuter oftare statens kost-

nadsfria undervisning i högre mått och sättes derigenom i bättre tillfälle att sjelf utföra sina rättegångar; den fattige, som ofta ej fått så mycket undervisning, att han kan teckna sitt namn och har svårt att äfven vid rättegångar framhålla sin rätt, hänvisas att, om han vill fullfölja sin talan hos Kongl. Maj:t, under tiden hållas fången, äfven om han, från det att Hofrättens dom fallit, kommit i besittning af fullständig bevisning för sin rätt, och sådant, oaktadt han kan vara familjefader och hafva många att underhålla.

Då redan förut den lag, som tillät en fordringsegare att i fängelse insätta sin obemedlade gäldenär, är afskaffad, så måste väl också en följd-riktig lagstiftning låta samma öde vederfaras ofvannämnda stadganden, såvidt de ålägga den obemedlade, som ej kan anskaffa borgen, att öfvergifva hus och hem och träda i häkte; hvadan jag vördsamligen yrkar, att Riksdagen för sin del ville besluta, att ofvan åberopade §§ erhålla sådan förändring,

att den, som vill konungen söka och ej eger tillgångar och ej heller kan borgen ställa, må, sedan hans fattigdom af vederbörande blifvit styrkt, befrias från skyldigheten att i fängelse träda;

yrkande jag, att Lag-Utskottet måtte formulera den förändrade lydelse, som ifrågavarande §§ böra erhålla.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm den 20 Januari 1881.

J. Anderson,
från Tenhult.
